7. ULUSAL KLİNİK MİKROBİYOLOJİ KONGRESİ

1-5 Kasım 2023

La Blanche Island Bodrum Hotel

Uluslararası Katılımlıdır

4. ULUSAL VİROLOJİ GÜNLERİ

K2 Kongre ve Etkinlik Hizmetleri
Koşuyolu Mh. Mahmut Yesari Cd. No: 25
34718 Kadıköy-İSTANBUL
Tel: 0 216 428 95 51
E-posta: klimud2023@k2-events.com

www.klimud2023.org

Kongre Düzenleme Kurulu

Kongre Başkan

Faruk AYDIN

Kongre Sekreter

Ü. Gül ERDEM

Kongre Saymanı

Gönül AKSU

Üyeler

Sebahat AKSARAY
Ahmet ARSLANTÜRK
Gönül ASLAN
Osman Sezer CİRİT
Candan ÇİÇEK
Özgen ESER
Ayşe KALKANCI
Erdal ÖZBEK
Pınar SAĞIROĞLU
Rabia CAN SARINOĞLU
Orçun ZORBOZAN

Yönetim Kurulu

Başkan

Faruk AYDIN

Genel Sekreter

Ü. Gül ERDEM

Sayman

Gönül AKSU

Üye

Rabia CAN SARINOĞLU

Üye

Osman Sezer CİRİT

Üye

Erdal ÖZBEK

Üye

Orçun ZORBOZAN

Bilimsel Kurul

Hakan ABACIOĞLU
Sebahat AKSARAY
Alper AKSÖZEK
Gönül AKSU
Orhan Cem AKTEPE
Ali ALBAY
Murat ARAL
Gönül ASLAN
Ahmet ASLANTÜRK
Şöhret AYDEMİR
Faruk AYDIN
Neriman AYDIN
Fahri Yüce AYHAN
Ahmet Celal BAŞUSTAOĞLU
Ramin BAYRAMLI
Celal Kurtuluş BURUK
Osman Sezer CİRİT
Gülnaz ÇULHA
Fahriye EKŞİ
Selda ERENSOY
Sevgi ERGİN
Berrin ESEN
Özgen ESER
Duygu FINDIK
Ayşegül GÖZALAN
Zeynep GÜLAY
İlknur KALELİ
Ayşe Esra KARAKOÇ
Canan KÜLAH
Belkıs LEVENT
Esvet MUTLU
Erdal ÖZBEK
Nida ÖZCAN
Tuncer ÖZEKİNCİ
Ayşegül TAYLAN ÖZKAN
Esra ÖZKAYA
Cumhur ÖZKUYUMCU
Nuri ÖZKÜTÜK
Mustafa ÖZYURT
Mehmet PARLAK
Ahmet PINAR
İmran SAĞLIK
Arzu SAYINER
Rüçhan SERTÖZ
Tamer ŞANLIDAĞ
Burçin ŞENER
Alper TOGAY
Aynur EREN TOPKAYA
Tercan US
Meltem YALINAY
Ekrem YAŞAR
Nisel YILMAZ
Orçun ZORBOZAN
Nurver ÜLGER
Ü. Gül ERDEM
Pınar ÇIRAGİL
Rabia CAN SARINOĞLU
Pınar ZARAKOL
Candan ÇİÇEK
Pınar SAĞIROĞLU
Ayşe KALKANCI

Afetlerde Parazitozlar: Tanı ve Kontrol

Dr. Özlem Ulusan Bağcı

Ankara Üniversitesi Tıp Fakültesi Tıbbi Parazitoloji Bilim Dalı

Afet; insanların normal yaşantısını durduracak veya kesintiye uğratacak, imkanların yetersiz kaldığı olaylardır. Afetlerden sonra enfeksiyonların görülme sıklığı artmaktadır (Şekil1).

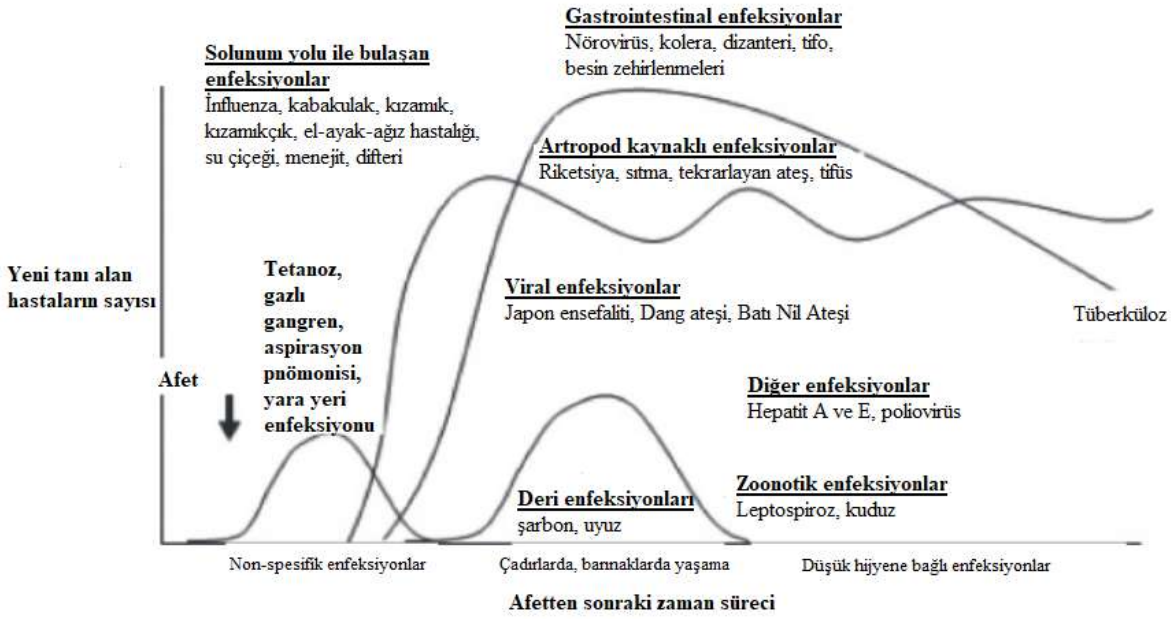

Şekil 1. Afet sonrası zamana göre enfeksiyonların görülme sıklığı

Paraziter enfeksiyonlar

Afetlerin neden olduğu olumsuz yaşam koşullarının parazitlerin görülme sıklığında artışa neden olabileceği düşünülmektedir.

Gastrointestinal parazitlerin tanısı

- Gastrointestinal parazitlerin tanısında değerlendirilecek örnek dışkıdır. *Enterobius vermicularis* tanısı için selofan bant örneği alınmalıdır. Koksidiyen parazitlerin tanısı için asite dirençli boyama yöntemleri kullanılmalıdır.

Hızlı tanı testleri

- İntestinal parazitlerin tanısına yönelik geliştirilmiş immünkromatografik testler sahada kullanım kolaylığı nedeniyle tercih edilebilir.

Sendromik paneller

- Hastada gastrointestinal bir semptom görüldüğünde akla birçok etken gelmektedir. Bu etkenlerin tümüne yönelik tanı testleri uygulamak yerine, multipleks PZR panellerinin kullanılması mantıklı olacaktır.

Sıtma tanısı

Sıtma tanısında altın standart kalın damla ve ince yayma preparatların hazırlanmasıdır. Ancak immunkromatografik veya moleküler testlere de başvurulabilir.

Leyşmanyoz tanısı

Alınan örneklerden hazırlanan yaymanın Giemsa boyalı incelemesinde amastigotların varlığı araştırılır. Leyşmanyoz tanısında duyarlılığı yüksek ve tür ayrımı yapabilen moleküler yöntemler kullanılabilir. Visseral leyşmanyoz tanısında rk39 hızlı antijen testi kullanılabilir.

Ektoparazitlerin tanısı

Uyuz tanısı deri kazıntısı veya standart yüzeysel deri biyopsisi ile konur. Bitlerin tanısı saç, vücut kılları veya kasıkta bitlerin erişkin veya nimflerinin görülmesi ile konur. Kenelerin vektör kene olup olmadığı belirlenmelidir.

Paraziter hastalıklardan korunma

- ***Yaşam alanının düzenlenmesi:*** Çadırlarda, kamplarda bir kişiye en az 3.5 m^2'lik yaşam alanı sağlanmalıdır. En fazla 20 kişiye 1 tuvalet yapılmalıdır. Tuvaletlerin çadırlardan 30 metre, su kaynaklarından en az 100 metre uzağa yapılması önerilmektedir. 1 kişiye günde içme, yıkanma, temizlik ihtiyaçları için en az 20 litre su sağlanmalıdır.
- ***Su ve gıda kaynaklı enfeksiyonların önlenmesi:*** Afet bölgelerinde su ve gıda sanitasyonu kuralları uygulanmalıdır. Suların dezenfeksiyonu (klorlama, kaynatma, filtreleme, vb.), gıdaların iyi yıkanması ve pişirilmesi, el hijyenine dikkat edilmesi paraziter hastalıklardan korunmada önemlidir.
- ***Vektörlerle mücadele:*** Bataklıkların kurutulması, atıkların imhasının uygun bir şekilde yapılması, su tanklarının sineklerin ulaşamayacağı yerlerde tutulması gerekir. Bireysel olarak dışarıda geçirilen sürenin azaltılması; cibinlik, insektisit ve repellentlerin kullanımı önerilir.

- ***Ektoparazitlerle mücadele:*** Bir kişide uyuz saptandığında tüm temaslılarına tedavi verilmelidir. Eşyaları 50-60^{0}C'de yıkanmalıdır. Yıkanamayacak olanlar en az 72 saat kapalı poşetlerde tutulmalıdır. Ortak tarak, havlu, kıyafet, toka, yatak, çarşaf kullanımından kaçınılmalıdır. Açık alanlarda kolları, bacakları kapatacak kıyafetler seçilmeli, pantolon paçaları çorapların içine sokulmalıdır. Dışarıdan gelindiğinde tüm vücut keneler açısından kontrol edilmelidir.